

Włącz Myślenie!

Autor scenariusza: Małgorzata Marzycka

Blok tematyczny: Świat liczb

Scenariusz zajęć nr 3

Temat dnia: Teatr cieni.

I. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

II. Czynności przed lekcyjne: przygotowanie sprzętu pod projekcję e- doświadczenia.

III. Cele podstawy programowej: 1.3a, 1.3, 1.2e, 1.2c, 1.3b, 6.2,

- **edukacja polonistyczna:** oglądanie fragmentu sztuki teatralnej – teatr cieni, J. Tuwim „Rzepka”. Wypowiedzi dzieci na temat oglądanej formy teatralnej. Budowa chronologii wydarzeń w oglądanej inscenizacji wiersza J. Tuwima „Rzepka”. Nauka pisania krótkich zdań na temat oglądanej sztuki – nazewnictwo rekwizytów. Czytanie tekstu z podręcznika s.82.
- **edukacja przyrodnicza:** poznanie przyczyn istnienia dnia i nocy. Poznanie wyglądu powierzchni Ziemi.

IV. Cele szczegółowe lekcji: Oglądanie małej formy teatralnej – teatr cieni – J. Tuwim „Rzepka”. Wypowiedzi dzieci na temat oglądanej sztuki – budowa chronologii wydarzeń. Ćwiczenia w pisaniu krótkich zdań z pamięci na temat oglądanej sztuki. Co to jest rekwizyt? – znaczenia słowa- rekwizyt. Nauka pisowni wyrazów zaczerpniętych z inscenizacji w e- doświadczeniu - rekwizyty występujące w oglądanej sztuce J. Tuwima pt. „Rzepka”. Czytanie tekstu z podręcznika s.82 na temat istnienia dnia i nocy na Ziemi. Poznanie przyczyn istnienia dnia i nocy na przykładzie oglądanej formy teatralnej – teatr cieni. Zabawa z globusem i latarką – odniesienie do ilustracji z podręcznika s. 83.

V. Metody pracy:

- doświadczalna, e- doświadczenie „Gdzie jest dzień, kiedy jest noc?”
- pogadanka
- projektowania okazji edukacyjnych

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- praca w grupach
- podawcza - ćwiczeniowa

VI. Środki dydaktyczne

- **do doświadczenia:** ekran lub duże prześcieradło, lampa lub halogen, powycinane z kartonu postaci zwierząt (bohaterowie wiersza J. Tuwima „Rzepka”), tekst wiersza J. Tuwima „Rzepka”, długie patyczki do zaczeplenia kartonowych postaci.
- **do lekcji:** zeszyty przedmiotowe, podręcznik, tablica, kreda, odtwarzacz multimedialny lub telewizor, globus, mapa świata, latarka, duża kartka brystolu, mazaki, farby.

VII. Przebieg lekcji

- **Czynności organizacyjne:** sprawdzenie listy obecności, zadania domowego .
- **Część wprowadzająca:** czytanie tekstu z podręcznika s. 82, na temat istnienia dnia i nocy na Ziemi.
- Wprowadzenie do lekcji poprzez wyciągnięte wnioski z doświadczenia – *ruch Ziemi wokół własnej osi powoduje, że istnieje dzień i noc.*
- Dyskusja na temat istnienia dnia i nocy – dzielenie się dotychczasową wiedzą uczniów.
- Wykonanie zaproponowanego doświadczenia z podręcznika s.82 z globusem i latarką.
- Różne oblicza Ziemi – model przestrzenny Ziemi na przykładzie globusa i model dwuwymiarowy na przykładzie mapy świata.
- Dzień i noc w sztuce teatralnej (e- doświadczenie); czym jest teatr cieni? – dyskusja.
- Dyskusja na temat małej formy teatralnej zaprezentowanej w czasie e –doświadczenia – wiersz J. Tuwima „Rzepka”.
- Chronologia zdarzeń w wierszu J. Tuwima „Rzepka”- budowa poprawnych wypowiedzi przez ucznia.
- Nauka pisania krótkich zdań na temat wydarzeń w wierszu J. Tuwima „Rzepka” (nauczyciel zapisuje na tablicy proponowane zdania uczniów, zwraca uwagę na

Włącz Myślenie!

łączenie liter, dużą literę na początku zdania i kropkę na końcu. Dbaj o poprawność ortograficzną).

- Co to jest rekwizyt? – rekwizyty w oglądanej sztuce teatralnej J. Tuwima „Rzepka”.
- Nauka pisania wyrazów – rekwizyty w oglądanym przedstawieniu z e- doświadczenia. Tworzenie kart globalnego czytania rekwizyty z małej formy teatralnej J. Tuwima „Rzepka”.
- **Podsumowanie zajęć:** dzielenie się wrażeniami z przeprowadzonej lekcji. Zawieszenie kart globalnego czytania na gazetce klasowej – rekwizyty ze sztuki teatralnej. Praca w grupach - wykonanie plakatu dnia i nocy na Ziemi.
- **Zadanie domowe:** wykonanie wybranej, kartonowej postaci z oglądanej sztuki teatralnej – J. Tuwima „Rzepka”. Ćwiczenia w pisowni nazw rekwizytów wymienionych podczas zajęć.

Załącznik do scenariusza doświadczenia zajęć nr 3.

I. Temat doświadczenia: „Gdzie jest dzień, kiedy jest noc?”

II. Zakres treści doświadczenia: ruch obrotowy Ziemi.

III. Cel doświadczenia:

- **Poznawczy:** uczeń wie, że istnienie dnia i nocy uzależnione jest od ruchu Ziemi wokół własnej osi.
- **Umiejęnościowy:** uczeń potrafi odtworzyć doświadczenie w domu. Umie opisać kiedy jest dzień, a kiedy jest noc.
- **Kształujący postawy:** wzbudzenie zainteresowania zjawiskami związanymi z ruchem dobowym Ziemi.

IV. Rewizyty:

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Włącz Myślenie!

- **Przeznaczone dla nauczyciela:** ekran lub duże prześcieradło, lampa lub halogen, powycinane z kartonu postacie zwierząt (bohaterowie wiersza J. Tuwima „Rzepka”), tekst wiersza J. Tuwima „Rzepka”, długie patyczki do zaczepienia kartonowych postaci.

V. Forma doświadczenia: e- doświadczenie, do wykonania w laboratorium.

VI. Hipoteza doświadczenia (pytanie): Dlaczego widzimy tylko cienie, za kurtyną z prześcieradła?

VII. Opis przebiegu doświadczenia:

- Nauczyciel przygotowuje prześcieradło rozpinając je na 2 stelażach. Z jednej strony prześcieradła ustawia halogen – włącza go. Po drugiej stronie prześcieradła ustawia przesłonę do ukrycia aktorów i przygotowuje powycinane postacie z wiersza J. Tuwima „Rzepka”.
- W pomieszczeniu gasną światła, zostaje włączony halogen – aktorzy przy pomocy tekturowych kukielek zaczynają odgrywać scenkę z wiersza – lektor czyta treść wiersza J. Tuwima „Rzepka”.
- Po zakończonym przedstawieniu – lektor zadaje pytanie; dlaczego widzimy tylko cienie postaci?
- Następnie aktorzy z papierowymi kukielkami przechodzą przez ekran – postacie są dokładnie widoczne.

Lektor tłumaczy, że kukielki będąc za ekranem „nie widziały Słońca”- (halogenu) - była dla nich noc, widzieliśmy tylko ich cienie. W chwili przejścia kukielek przed ekran – kukielki „widziały Słońce” (halogen) – był dla nich dzień - mogliśmy dokładnie widzieć postacie kukielek.

Spodziewane pytania uczniów:

- Dlaczego nie mogliśmy zobaczyć kukielek kiedy były za kurtyną?
- Czy kiedy u nas w Polsce jest dzień to na drugiej półkuli Ziemi jest noc?
- Czy powodem istnienia dnia i nocy jest fakt że Ziemia kręci się wokół własnej osi?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Włącz Myślenie!

VIII . Zakładane wnioski doświadczenia: Istnienie dnia i nocy uzależnione jest od ruchu Ziemi wokół własnej osi. Kiedy na jednej półkuli jest dzień, to druga półkula pozostaje w ciemności – jest tam noc.

IX. Spodziewane wnioski uczniów:

- **Ucznia zdolnego:** wie, że Ziemia kręci się wokół własnej osi, dzięki temu jest dzień i noc. Potrafi znaleźć analogię dnia i nocy w prezentowanym doświadczeniu – kurtyna stanowiła granicę – przed kurtyną był dzień, a za kurtyną noc. Potrafi odtworzyć doświadczenie w domu i wyjaśnić istnienie dnia i nocy.
- **Ucznia wymagającego pomocy:** nie rozumie analogii między dniem i nocą a doświadczeniem. Rozumie, dlaczego za kurtyną nie możliwe było widzenie w pełni postaci, a jedynie tylko cieni. Potrafi odtworzyć doświadczenie w domu.
- **Ucznia sześciolatniego:** wie, że dzień i noc istnieją dzięki temu, że Ziemia kręci się wokół własnej osi. Potrafi wytłumaczyć, dlaczego w chwili kiedy kukiełki znajdowały się za kurtyną – były widoczne tylko ich cienie. Potrafi odtworzyć doświadczenie w domu.
- **Ucznia siedmioletniego:** wie, że Ziemia kręci się wokół własnej osi, dzięki temu jest dzień i noc. Potrafi znaleźć analogię dnia i nocy w prezentowanym doświadczeniu – kurtyna stanowiła granicę – przed kurtyną był dzień, a za kurtyną noc. Potrafi odtworzyć doświadczenie w domu i wyjaśnić istnienie dnia i nocy.

X. Ogólny wniosek z przeprowadzonego doświadczenia:

Istnienie dnia i nocy uzależnione jest od ruchu Ziemi wokół własnej osi. Kiedy na jednej półkuli jest dzień, to druga półkula pozostaje w ciemności – jest tam noc.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

